

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej w Dębnie**

rok szkolny 2019/2020

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Dębnie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/2020,
- Statut Szkoły Podstawowej w Dębnie.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli sygnały występujących problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat systemu norm i wartości, którymi kierują się młodzi oraz zagrożeń w środowisku uczniowskim;
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa

PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Na podstawie art. 60 ust.3 pkt 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), w związku z art. 307 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 i 949) Minister edukacji narodowej ustalił następujące kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020:

- Profilaktyka uzależnień w szkołach i placówkach oświatowych.
- Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.
- Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
- Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.
- Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

MISJA SZKOŁY

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest mocno osadzony w misji szkoły a w szczególności na jej motywie przewodnim:

**„Szukajcie prawdy jasnego płomienia,
Szukajcie nowych nieodkrytych dróg,
Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wznieść”**

/Adam Asnyk: Do Młodych”/

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Przygotowanie ucznia do aktywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie, kierując się uniwersalnymi wartościami takimi jak: dobro, uczciwość, odpowiedzialność. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną. Spełniając oczekiwania środowiska, kształci w duchu uniwersalnych wartości absolwenta kreatywnego i przedsiębiorczego, aby mógł aktywnie, świadomie i pięknie żyć we współczesnym świecie. Organizujemy nauczanie i wychowanie zgodne z duchem czasu w celu dobrego przygotowania młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania we współczesnej rzeczywistości. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Celem szkoły jest wykreowanie absolwenta o wszechstronnie wykształconej osobowości i umiejętnościach takich, które zapewniają mu godne miejsce w społeczeństwie.

WIZJA SZKOŁY

Szkoła musi być otwarta, ukierunkowana na oczekiwania uczniów, rodziców, jak i nauczycieli. Wszechstronny, harmonijny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny ucznia jest głównym celem pracy szkoły i wszystkie działania podejmowane w tej placówce muszą służyć jego realizacji. Aby cel ten osiągnąć, konieczna jest zgodna i efektywna współpraca wszystkich nauczycieli, wychowawców oraz ludzi i instytucji wspomagających szkołę. Będziemy dążyć do stworzenia szkoły, która wspierając rodziców w wychowaniu, będzie rozwijać kompetencje uczniów niezbędne w dalszej nauce i dorosłym życiu, kierując się wzajemnym zaufaniem i poczuciem wspólnoty zakładanych celów kształcenia i wychowania.

Szkoła to miejsce współpracy uczniów, nauczycieli, rodziców, którzy współdziałają ze sobą w sposób uporządkowany oraz skoordynowany, aby osiągnąć cele ukierunkowane na:

- zdobywanie wiedzy i umiejętności;
- poznawanie siebie, kształtowanie obrazu własnej osoby oraz poczucia własnej wartości;
- stawianie celów i ich osiągnięcie;
- nawiązywanie relacji z rówieśnikami i dorosłymi, zdobywanie umiejętności komunikowania się w grupie oraz współpracy z osobami, które często różnią się od nich;
- respektowanie powszechnych norm społecznych jak: szacunek, godność, patriotyzm, prawdomówność, tolerancja.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Dębnie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę to człowiek aktywny, otwarty, samodzielny, zmieniający świat na lepsze, ale szanujący dorobek minionych pokoleń. Posiada następujące cechy:

1. Rozpoznaje i rozwiązuje różnorodne problemy.
 - Umie odnaleźć się w nowej sytuacji

- Analizuje i wyciąga wnioski
 - Ma poczucie własnej wartości
2. Nabył wiedzę i umiejętności na miarę swoich możliwości.
 - Wykazuje chęć zdobywania i pogłębiania wiedzy
 - Potrafi zastosować swoją wiedzę w praktyce
 - Wykorzystuje różnorodne źródła do zdobywania wiedzy. W tym techniki informatyczne
 - Umie planować swój proces uczenia się
 3. Potrafi porozumiewać się i współdziałać z innymi ludźmi.
 - Cechuje go wysoka kultura osobista oraz postawa asertywna
 - Jest komunikatywny
 - Respektuje normy postępowania w grupie
 - Jest odpowiedzialny, ma świadomość konsekwencji swoich działań
 4. Pielęgnuje tradycje swoich przodków.
 - Zna historię swojej miejscowości, regionu i ojczyzny
 - Aktywnie uczestniczy w lokalnych uroczystościach
 - Zna , kontynuuje i prezentuje: zwyczaje, obyczaje i obrzędy charakterystyczne dla regionu
 5. Jest otwarty na różnorodność kultur i obyczajów.
 - Potrafi się porozumieć, zna języki obce
 - Jest tolerancyjny
 - Respektuje odrębność różnorodnych kultur w kraju i za granicą
 6. Szanuje środowisko przyrodnicze.
 - Dbą o własne środowisko
 - Zna konsekwencje degradacji środowiska
 - Aktywnie uczestniczy w organizowanych akcjach ekologicznych.

Cele ogólne:

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji

psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań o charakterze wychowawczym i profilaktycznym
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje zasady współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i profilaktycznej wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- analizują i rozwiązują bieżące problemy wychowawcze,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami klas i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Przeprowadzona diagnoza została oparta na obserwacji rozwoju uczniów, ich funkcjonowania na terenie szkoły i poza nią, analizie zapisów w e-dzienniku, licznych rozmowach z nauczycielami i rodzicami oraz analizie ankiety dla uczniów badającej system norm i wartości, którymi kierują się młodzi oraz ankiety dla uczniów i ich rodziców na temat zagrożeń w środowisku uczniowskim. Analiza ankiet pozwoliła na wyłonienie zagadnień, które należy kontynuować w roku szkolnym 2019/2020, bądź ukazała nowe, które należy wprowadzić do planu wychowawczego klasy i Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły. Dotychczasowe oddziaływania wychowawcze przynoszą oczekiwane efekty, co jest wskazaniem do dalszego utrwalania wypracowanych postaw i zachowań naszych uczniów. Systematyczna realizacja programów wychowawczych klas odnosi pozytywne skutki. Również bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, rozwijające różnorodne umiejętności i kształtujące pożądane postawy wpływają na pozytywne efekty wychowawcze naszych uczniów.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą i środowiskiem rodzinnym ucznia to:

- trudności w budowaniu poprawnych relacji między uczniami- pojedyncze przypadki
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych (niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem, brak kontroli),
- niepowodzenia szkolne (trudności w uczeniu się wynikające z różnych przyczyn),
- przemoc rówieśnicza (pojedyncze przypadki stosowania agresji fizycznej oraz agresji słownej)
- brak umiejętności organizowania i wykorzystywania wolnego czasu,
- nadmierna ilość czasu spędzanego przed komputerem, nieumiejętne korzystanie z portali społecznościowych,
- niskie kompetencje społeczne - problem z asertywnością, trudności z radzeniem sobie z problemami, problemy w relacjach rówieśniczych, lekceważenie obowiązujących norm,
- brak wystarczającego wsparcia dziecka ze strony rodziców (opiekuna),
- konflikty między rodzicami (separacje, rozwody...),
- problemy alkoholowe w rodzinie, problemy ze zdrowiem

Zaplanowane działania mają na celu minimalizowanie w/w zjawisk oraz zapobieganie ich powstawaniu.

Czynniki chroniące:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną, odnoszenie sukcesów,
- posiadanie zainteresowań, zamiłowań, pasji,
- uwewnętrzniiony szacunek do norm, wartości i autorytetów,
- wrażliwość społeczna,
- wiedza na temat skutków zagrożeń, wynikających z różnych zachowań ryzykownych,
- poczucie przynależności do grupy rówieśniczej,
- pełnienie ról aprobowanych społecznie,
- pozytywny klimat szkoły,
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy,
- akceptująca i życzliwa postawa nauczycieli wobec uczniów.

**PLANOWANE ZADANIA O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYMI
PROFILAKTYCZNYM**

Zadania wychowawcze programu:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń wśród wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Wnioski z ewaluacji będą uwzględniane w planowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym..

Ankieta dla Ucznia

Drogi Uczniu!

Pragniemy poznać, Twoją opinię na temat szkoły. Twoje odpowiedzi będą podstawą do podjęcia odpowiednich działań udoskonalających jej pracę. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerze i wyczerpujące odpowiedzi.

1. Czy Twoja klasa jest zgranym i zintegrowanym zespołem klasowym? TAK NIE
2. W razie problemów na czyją pomoc możesz liczyć? (podkreśl)
 - a) koleżanek-kolegów
 - b) wychowawcy
 - c) dyrektora
 - d) rodziców
 - e) pedagoga
3. Jakiego rodzaju sytuacje stwarzają Tobie największą trudność? (podkreśl)
 - a) ocena niedostateczna,
 - b) sprawdzian,
 - c) praca klasowa,
 - d) problemy w klasie
 - e) w relacjach z rówieśnikami
 - f) zawsze radzę sobie dobrze
4. Czy spędzasz dłużej niż 2 godz. dziennie przed komputerem?
TAK / NIE
5. Czy umiałbyś odmówić, gdyby namawiano Cię do picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków czy dopalaczy? TAK / NIE
4. W jaki sposób radzisz sobie z emocjami w trudnych sytuacjach?
 - a) staram się rozmawiać
 - b) wycofuję się
 - c) wdaję się w bójkę
 - d) krzyczę (kłócę się)
 - e) zgłaszam problem nauczycielowi / rodzicowi
 - f) inne (jakie?).....

Ankieta dla Nauczycieli

Drogie Koleżanki, drodzy Koledzy!

Zwracam się z prośbą o uzupełnienie anonimowej ankiety, której celem jest uzyskanie informacji na temat realizacji działań profilaktycznych, ujętych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

1. Czy znasz Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły? TAK / NIE

2. Czy w swojej pracy wychowawczej zrealizowałaś/łeś pełny cykl treści profilaktycznych i wychowawczych? TAK / NIE

3. Co byś zmienił/ła w budowie i problematyce obecnego Programu?

.....
.....
.....
.....

4. Które treści Programu uważasz za najważniejsze w pracy naszej szkoły?

.....
.....
.....
.....

5. Które treści zawarte w obecnym Programie pominąłbyś w realizacji?

.....
.....
.....
.....

Ankieta dla Rodziców

Drodzy Rodzice!

Celem tej ankiety jest poznanie Państwa opinii na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz pozyskanie informacji istotnych dla pracy wychowawczej z Państwa dziećmi. Ankieta jest anonimowa. Informacje, które Państwo zamieścicie pomogą udoskonalić pracę naszej szkoły. Prosimy o szczerą i wyczerpującą odpowiedź.

1. Co Państwa zadaniem powinno być priorytetem szkoły w zakresie profilaktyki?
 - a) zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych, imprezach szkolnych, wycieczkach
 - b) kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania mojego dziecka
 - c) uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych
 - d) kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu
 - e) uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień

2. Co Państwa zdaniem, poza podejmowanymi działaniami, szkoła powinna robić w zakresie profilaktyki i wychowania?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Czy Państwa dziecko: - czuje się w szkole bezpiecznie
TAK / NIE - jest w klasie akceptowane i dowartościowane
TAK / NIE - chętnie uczęszcza na zajęcia pozalekcyjne
TAK / NIE - ma świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień

4. Jakie wartości uznajecie Państwo za najważniejsze? (może Pan(i) zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź – maksymalnie 5)

- prawda tolerancja odwaga miłość wiara wytrwałość szczęście przyjaźń dobro
 lojalność zdrowie powodzenie materialne inne
jakie?.....

5. Jakie umiejętności Państwa zdaniem są najważniejsze dla Waszego dziecka w jego dalszej nauce i pracy? (może Pan(i) zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź – maksymalnie 5)

- przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie
 umiejętność twórczego rozwiązywania problemów
 współdziałanie w zespole
 działanie i funkcjonowanie na bazie obowiązujących norm
 przyjmowanie odpowiedzialności za swoją dalszą naukę
 poprawne posługiwanie się językiem polskim
 sprawne posługiwanie się językiem obcym
 rozwiązywanie konfliktów w sposób negocjacyjny
 rozwijanie własnych zainteresowań i uzdolnień

Uwagi

.....

**PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH
W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

1) obszar: Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Organizacja uroczystości klasowych, szkolnych, państwowych: <ul style="list-style-type: none"> • Święto Niepodległości • Dzień Babci i Dziadka • Święto Konstytucji 3Maja • Dzień Matki 	Dorota Leśniak Urszula Sośnicka Monika Jagieła Grażyna Słowik	08.11.2019r. 01.2020r. 04.2020r. 05.2020r.
2.	Pogadanki związane z różnymi świętami religijnymi i państwowymi.	wychowawcy	okazjonalnie przez cały rok
3.	Zapoznanie z życiorysami i osiągnięciami wybitnych Polaków. Spotkania z ludźmi zasłużonymi dla regionu.	nauczyciele nauczyciel historii	
4.	Zorganizowanie „Wieczoru kolęd”.	nauczyciele odpowiedzialni	XII 2019
5.	Dekanalny Konkurs Recytatorski Poezji Maryjnej w Krempachach „Poezja jest formą modlitwy”	Ks. T. Skupień	X 2019
6.	Konkurs Pieśni i Piosenki Patriotycznej w Ludźmierzu	Grażyna Słowik	XI 2019
7.	Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek w Krempachach	Grażyna Słowik	XII 2019/I 2020
8.	Gminny Konkurs Piosenki w Łopusznej	Grażyna Słowik	VI 2020

2) obszar: Świadomość swoich praw i obowiązków.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Zapoznanie uczniów z kryteriami ocen zachowania. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami zawartymi w Statucie Szkoły.	Wychowawcy	09. 2019r.
2.	Stosowanie systemu nagród i kar zgodnych ze Statutem Szkoły.	Nauczyciele	cały rok szkolny
3.	Analiza zachowania uczniów.	wychowawcy, nauczyciele,	cały rok szkolny

4.	Stała kontrola frekwencji.	nauczyciele, wychowawcy, dyrektor szkoły	cały rok szkolny
5.	Wybory do samorządów klasowych i Samorządu Szkolnego	Wychowawcy Łukasz Zamarlik	09.2019r.
6.	Pedagogizacja rodziców na temat absencji i motywacji uczniów do nauki.	wychowawcy i pedagog szkolny	Podczas wywiadówek
7.	Spotkanie z przedstawicielem policji na temat		

3) obszar: Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Pogadanki na temat zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	wychowawcy,	Cały rok
2.	Pogadanka na temat przemocy i sposobów reagowania na przemoc.	pedagog szkolny	Okazjonalnie
3.	Zagrożenia w Internecie Informowanie-Zapobieganie-Reagowanie	Nauczyciele informatyki	Cały rok
4.	Zapoznanie z zasadami ruchu drogowego i egzamin na Kartę Rowerową.	Nauczyciele Łukasz Zamarlik	Cały rok VI 2020
5.	Przeprowadzenie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy. Realizacja programu „Ratujemy i uczymy ratować”	Dorota Leśniak wychowawcy	Cały rok
6.	Próbna ewakuacja ze szkoły	Dyrektor wychowawcy	Wiosna 2020
7.	Dzień Bezpiecznego Internetu	Grażyna Słowik	II 2020

4) Obszar: Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników.	pracownicy szkoły, rodzice	cały rok
2.	Promowanie uczniów stosujących zwroty grzecznościowe i kulturalnie zachowujących się.	Wychowawcy bibliotekarz	

3.	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny poprzez pogadanki na lekcjach wychowawczych.	wychowawcy	cały rok
4.	Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych.	wychowawcy	Cały rok
5.	Organizowanie pomocy koleżeńskiej „Starszy kolega, starsza koleżanka – pomaga”	Wolontariat Danuta Myśliwiec	Cały rok
6.	Przyjęcie uczniów klas I w poczet społeczności szkolnej.	wychowawca klasy I- Teresa Zoń	XI 2019

5) obszar: Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Aktywny udział w zajęciach lekcyjnych dzięki stosowaniu metod aktywizujących i indywidualizacji nauczania z wykorzystaniem multimedialnych środków dydaktycznych.	nauczyciele	Cały rok
2.	Uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i w kołach zainteresowań.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały rok
3.	Udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych	nauczyciele wychowawcy	Cały rok
4.	Czynny udział w akademiach i przedstawieniach szkolnych.	nauczyciele odpowiedzialni	Cały rok
5.	Wyjazdy do kina, teatru, muzeum, na koncert, wystawę itp.	wychowawcy, nauczyciele organizujący	Cały rok
6.	Realizacja projektów edukacyjnych.	opiekunowie projektów	Cały rok
7.	Promocja czytelnictwa	U. Sośnicka, M. Jagieła T. Zoń (biblioteka)	Cały rok
8.	Udział w gminnym „Konkursie Pięknego Czytania” organizowanym przez bibliotekę w Waksmundzie	G. Słowik	XI 2019
9.	„Mały Miś w świecie wielkiej literatury” – udział w projekcie rozwijania czytelnictwa w przedszkolu	U. Sośnicka	X 2019 – VI 2020
10.	Konkurs recytatorski w Łopusznej - przedszkole	U. Sośnicka	IV- V 2020

6) obszar: Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Pogadanki, warsztaty i spektakle na temat zdrowego stylu życia i wpływu mass-mediów na życie człowieka.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały rok
2.	Prowadzenie „skrzynki pytań”.	pedagog szkolny dyrektor	Cały rok
3.	Realizacja w klasach programów prozdrowotnych i profilaktycznych.	nauczyciele, pielęgniarka, pedagog szkolny	
4.	Realizacja tematyki mówiącej o sposobach dbania o swoje zdrowie.	wychowawcy,	Cały rok
5.	Organizowanie w ramach czasu wolnego zajęć wychowawczych (wycieczki, dyskoteki, festyny, wyjazdy rowerowe itp.)	Opiekun Samorządu Szkolnego nauczyciele	okazjonalnie
6.	Organizowanie szkolnych imprez sportowych i udział w zawodach sportowych.	D. Leśniak nauczyciele organizatorzy	Cały rok
7.	VII edycja konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia w ramach realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę”	D. Leśniak	
8.	Udział w programie „Jeżdżę z głową”	Nauczyciel opiekun	Zima 2019/20
9.	Udział w programie „Już pływam”	Nauczyciel opiekun	Wiosna 2020
10.	Udział w programie „Mleko i owoce w szkole”	Dyrektor	Cały rok

Udział w akcjach, konkursach i innych działaniach o charakterze ekologicznym

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Święto Drzewa	M. Zajązkowska	10.10.2019
2.	Karma dla schroniska	Ł. Zamarlik	Cały rok
3.	Dokarmianie ptaków	Ł. Zamarlik Danuta Myśliwiec	Zima 2019/20
4.	Zbiórka surowców wtórnych – dochód na schronisko	Ł. Zamarlik	Cały rok

5.	Dzień Ziemi	M. Zajączkowska	IV 2020
6.	Liga Ochrony Przyrody	M. Zajączkowska	Cały rok
7.	Współpraca z nadleśnictwem w Krościenku	M. Zajączkowska	Cały rok
8.	Konkurs Ekologiczny organizowany przez szkołę w Szlembarku	D. Leśniak Wychowawcy klas 0-III	III 2020

7) obszar: Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewnają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla uczniów mających trudności w nauce.	nauczyciele	Cały rok
2.	Rozpoznawanie sytuacji materialnej rodzin i udzielanie pomocy w miarę możliwości.	nauczyciele, dyrektor pedagog szkolny	W razie potrzeby
3.	Organizowanie pomocy w przypadku zdarzeń losowych.	wychowawcy, dyrektor Rada Rodziców	W razie potrzeby
4.	Porady, konsultacje i rozmowy o charakterze terapeutycznym.	pedagog szkolny	W razie potrzeby
5.	Prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego.	doradca zawodowy, wychowawcy	II półrocze kl. VII i VIII
6.	Konkurs wiedzy ekonomicznej organizowany przez bank PKO	Ł. Zamarlik M. Miśkiewicz	IV-V 2020

8) obszar: Kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Kampania informacyjna na temat wolontariatu.	nauczyciel organizujący Danuta Myśliwiec	Cały rok

2.	Przeprowadzanie bieżących akcji charytatywnych.	D. Myśliwiec	Cały rok
3.	Zbiórka zakrętek dla niepełnosprawnego chłopca z lokalnej społeczności.	samorząd uczniowski	U. Sośnicka
4.	Inicjatywy artystyczne na rzecz innych	D. Myśliwiec	Okres przedświąteczny

9) obszar: Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów.

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Pogadanki na temat uzależnień od narkotyków i innych używek.	Wychowawcy klas VI-VIII	
2.	Realizacja programów terapeutycznych: „Nie pal przy mnie proszę” dla kl. I-III „Znajdź właściwe rozwiązanie” dla kl. IV-VII	Teresa Zoń	Okres realizacji programów
3.	Organizacja spotkań uczniów i rodziców z przedstawicieli instytucji wspierających szkołę.	dyrektor	
4.	włączanie uczniów w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.	pedagog szkolny	W razie potrzeby
5.	Szkolenie dla nauczycieli poszerzające wiedzę na temat uzależnień.	dyrektor	

10) obszar: Inne inicjatywy wychowawczo – profilaktyczne

Lp.	Działania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Liga matematyczna	Monika Miśkiewicz Jacek Zoń	Cały rok
2.	Tydzień Kodowania	Grażyna Słowik	X 2019
3.			
4.			
5.			